

ĐỔI MỚI SINH HOẠT CHI BỘ TRƯỜNG THCS GẮN VỚI NHIỆM VỤ GIÁO DỤC

Trần Thị Minh Trang – Giáo viên Trường THCS Nguyễn Thiện Thuật, phường Hòa Xuân, thành phố Đà Nẵng

Trong hệ thống giáo dục phổ thông, trường trung học cơ sở (THCS) giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành phẩm chất, năng lực, nhân cách và định hướng phát triển của học sinh. Chất lượng giáo dục không chỉ phụ thuộc vào chương trình, phương pháp dạy học hay điều kiện cơ sở vật chất, mà còn gắn liền với năng lực lãnh đạo, tổ chức và xây dựng đội ngũ của mỗi nhà trường. Trong đó, chi bộ là hạt nhân chính trị, giữ vai trò định hướng và lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị tại đơn vị.

Thời gian qua, sinh hoạt chi bộ ở nhiều trường học từng bước gắn với nhiệm vụ chuyên môn, chú trọng xây dựng đội ngũ, giáo dục đạo đức học sinh, xây dựng văn hóa trường học và thúc đẩy chuyển đổi số. Tuy vậy, ở một số nơi, nội dung sinh hoạt vẫn thiên về phổ biến văn bản, đánh giá công việc đã thực hiện; thời gian thảo luận những vấn đề thực tiễn chưa nhiều; nghị

quyết đôi khi chưa xác định rõ nhiệm vụ, người chịu trách nhiệm và cách thức kiểm tra kết quả. Thực tế đó cho thấy, đổi mới sinh hoạt chi bộ cần đi vào chiều sâu, gắn chặt hơn với những vấn đề cụ thể mà nhà trường đang đặt ra.

Điều cốt yếu không chỉ là đổi mới hình thức cuộc họp, mà là đổi mới phương thức lãnh đạo. Sinh hoạt chi bộ cần chuyển từ việc triển khai nội dung có sẵn sang tập trung nhận diện và giải quyết vấn đề; từ nghị quyết mang tính khái quát sang nghị quyết xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, trách nhiệm và kết quả cần đạt; từ đánh giá hoạt động đã triển khai sang xem xét hiệu quả thực tế.

Phát huy vai trò hạt nhân chính trị của chi bộ

Chi bộ trường THCS vừa thực hiện nhiệm vụ xây dựng Đảng, vừa lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị của nhà trường. Vì vậy, nội dung sinh hoạt cần gắn với những

vấn đề cốt lõi của hoạt động giáo dục như nâng cao chất lượng dạy và học, xây dựng đội ngũ, giáo dục đạo đức và kỹ năng sống cho học sinh, bảo đảm môi trường học đường an toàn, thực hiện dân chủ, thúc đẩy chuyển đổi số và tăng cường phối hợp giữa nhà trường với gia đình, xã hội.

Cùng với đó, cần xác định rõ mối quan hệ giữa vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng với chức năng quản lý, điều hành của Ban Giám hiệu và hoạt động của các tổ chức đoàn thể. Chi bộ lãnh đạo bằng chủ trương, nghị quyết, định hướng, kiểm tra và giám sát; Ban Giám hiệu tổ chức thực hiện theo chức năng, thẩm quyền; các tổ chức đoàn thể cụ thể hóa nghị quyết thành chương trình, hoạt động phù hợp. Phân định rõ trách nhiệm sẽ giúp chi bộ tránh làm thay công việc chuyên môn, đồng thời bảo đảm sự lãnh đạo thống nhất đối với những vấn đề quan trọng của nhà trường.

Đội ngũ đảng viên trong trường học có lợi thế là phần lớn đang trực tiếp làm công tác quản lý, giảng dạy và phục vụ hoạt động giáo dục. Khi được phát huy đúng mức, tri thức, kinh nghiệm và sự am hiểu thực tiễn của đội ngũ này sẽ trở thành nguồn lực quan trọng cho công tác lãnh đạo. Do đó, sinh hoạt chi bộ cần tạo không khí dân chủ, thẳng thắn, khuyến khích đảng viên nêu vấn đề, phân tích nguyên nhân, đề xuất giải pháp và nhận nhiệm vụ cụ thể.

Đổi mới sinh hoạt từ thực tiễn nhà trường

Nhìn chung, các chi bộ trường THCS trên địa bàn thành phố Đà Nẵng cơ bản duy trì nền nếp sinh hoạt, chú trọng quán triệt chủ trương, nghị quyết của Đảng, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và xác định phương hướng thời gian tới. Một số chi bộ đã

quan tâm tổ chức sinh hoạt chuyên đề về nâng cao chất lượng giáo dục, xây dựng văn hóa trường học, giáo dục đạo đức và kỹ năng sống, đổi mới phương pháp dạy học, chuyển đổi số và phát triển đảng viên trong đội ngũ giáo viên trẻ. Đây là những nội dung thiết thực, phù hợp với yêu cầu của ngành giáo dục hiện nay.

Tuy nhiên, chất lượng sinh hoạt giữa các chi bộ vẫn chưa đồng đều. Có nơi, cuộc họp còn nặng về thông báo, phổ biến văn bản; nội dung thảo luận chưa đi sâu vào những vấn đề khó, vấn đề mới; việc tự phê bình và phê bình chưa thật sự có chiều sâu.

Trong môi trường trường học, tâm lý nể nang, ngại va chạm giữa những người cùng công tác cũng có thể làm giảm tính chiến đấu của sinh hoạt chi bộ. Mặt khác, nếu nghị quyết chỉ dừng ở định hướng chung, chưa xác định rõ người thực hiện, thời hạn và tiêu chí đánh giá thì khó tạo chuyển biến rõ nét trong thực tiễn.

Chuyển đổi số cũng đặt ra yêu cầu mới đối với công tác tổ chức sinh hoạt. Công nghệ có thể hỗ trợ chuẩn bị tài liệu, cung cấp thông tin, theo dõi tiến độ nhiệm vụ và tổng hợp kết quả, nhưng chỉ là phương tiện phục vụ công tác lãnh đạo. Điều quyết định vẫn là chất lượng nội dung, tính dân chủ, tính giáo dục, tính chiến đấu và việc chấp hành nghiêm các nguyên tắc sinh hoạt Đảng.

Vì vậy, đổi mới sinh hoạt chi bộ trường THCS cần hướng đến những chuyển biến thực chất: không chỉ bảo đảm đúng kỳ, đủ nội dung mà mỗi kỳ sinh hoạt phải tập trung giải quyết được vấn đề thiết thực; không chỉ ban hành nghị quyết mà phải gắn nghị quyết với tổ chức thực hiện; không chỉ kiểm điểm công việc đã làm mà còn đánh giá kết quả và tác động đối với hoạt động của nhà trường.

Gắn sinh hoạt chi bộ với nhiệm vụ giáo dục

Một hướng đi có thể nghiên cứu, vận dụng là tổ chức sinh hoạt chi bộ gắn với nhiệm vụ giáo dục, lấy chất lượng học sinh, chất lượng đội ngũ và sự phát triển của nhà trường làm trọng tâm lãnh đạo. Cách làm này không thay thế các quy định hiện hành về sinh hoạt Đảng, mà nhằm giúp những nguyên tắc, nội dung và phương thức sinh hoạt được vận dụng thiết thực hơn trong môi trường trường học.

Trước hết, mỗi kỳ sinh hoạt cần lựa chọn một số vấn đề trọng tâm xuất phát từ nhiệm vụ chính trị và nhiệm vụ năm học. Đó có thể là nâng cao chất lượng học tập của học sinh còn hạn chế, bồi dưỡng học sinh giỏi, giảm tình trạng vi phạm nội quy, xây dựng trường học an toàn, nâng cao năng lực số của giáo viên, đổi mới phương pháp dạy học hoặc tăng cường giáo dục đạo đức, kỹ năng sống. Mục tiêu càng rõ ràng, nghị quyết càng thuận lợi cho việc tổ chức thực hiện và đánh giá.

Sinh hoạt chuyên đề cũng cần hướng vào giải quyết vấn đề thực tiễn, thay vì chỉ trình bày nội dung đã chuẩn bị sẵn. Mỗi chuyên đề nên bắt đầu từ một vấn đề cụ thể của nhà trường, tạo điều kiện để đảng viên trao đổi, phản biện và lựa chọn giải pháp phù hợp. Những nội dung đã thống nhất cần được chuyển thành nhiệm vụ cụ thể sau buổi sinh hoạt. Qua đó, sinh hoạt chuyên đề trở thành diễn đàn phát huy trí tuệ tập thể, đóng góp sáng kiến và nâng cao năng lực lãnh đạo của chi bộ.

Để làm được điều đó, vai trò của bí thư và cấp ủy có ý nghĩa quan trọng. Bí thư chi bộ không chỉ điều hành cuộc họp mà còn phải định hướng, gợi mở vấn đề, kết nối các ý kiến và thúc đẩy việc tổ chức thực hiện. Trước mỗi kỳ sinh hoạt, cấp ủy cần chuẩn bị

kỹ nội dung, xác định vấn đề trọng tâm và dự kiến những nội dung cần xin ý kiến. Đồng thời, cần quan tâm bồi dưỡng kỹ năng xây dựng nghị quyết, điều hành thảo luận, phát huy dân chủ, xử lý tình huống và kiểm tra việc thực hiện nghị quyết cho cấp ủy viên, nhất là bí thư chi bộ.

Mỗi đảng viên cần thực sự là chủ thể của sinh hoạt chi bộ và tiên phong trong thực hiện nhiệm vụ được giao. Ở trường học, tính nêu gương phải thể hiện từ phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp đến năng lực chuyên môn, tinh thần đổi mới và trách nhiệm đối với học sinh. Chi bộ cũng cần phát huy thế mạnh của đảng viên giàu kinh nghiệm, giáo viên giỏi và những đảng viên trẻ có năng lực công nghệ để cùng đề xuất sáng kiến, giải pháp cho các vấn đề của nhà trường.

Một nghị quyết thiết thực cần trả lời được những câu hỏi cơ bản: làm việc gì, ai chịu trách nhiệm, thời hạn thực hiện ra sao, kết quả cần đạt là gì và kiểm tra bằng cách nào. Trên cơ sở đó, chi bộ tổ chức thực hiện theo chu trình: thảo luận – quyết nghị – phân công – triển khai – kiểm tra – đánh giá – điều chỉnh. Kết quả thực hiện nghị quyết của kỳ trước cần được xem xét nghiêm túc trong kỳ sinh hoạt tiếp theo. Đây là khâu quan trọng để bảo đảm nghị quyết đi vào cuộc sống, tránh tình trạng ban hành xong nhưng thiếu theo dõi, đôn đốc.

Các công cụ số có thể hỗ trợ chuẩn bị tài liệu, quản lý thông tin, theo dõi nhiệm vụ và tổng hợp kết quả trong phạm vi phù hợp. Tuy nhiên, ứng dụng công nghệ phải phục vụ trực tiếp cho chất lượng lãnh đạo, không biến sinh hoạt chi bộ thành quy trình kỹ thuật hoặc làm phát sinh thủ tục không cần thiết. Mọi hình thức ứng dụng đều phải bảo đảm nguyên tắc, kỷ luật, bảo mật và tính nghiêm túc của sinh hoạt Đảng.

Bảo đảm đổi mới đi vào thực chất

Hiệu quả của việc đổi mới không nằm ở tên gọi hay cách trình bày mô hình, mà ở những chuyển biến cụ thể trong thực tiễn. Mỗi kỳ sinh hoạt có thể triển khai theo quy trình ngắn gọn: cấp ủy nhận diện vấn đề; lựa chọn một đến hai nội dung trọng tâm; chuẩn bị thông tin và câu hỏi thảo luận; phát huy ý kiến đảng viên; thống nhất chủ trương; phân công trách nhiệm; kiểm tra, đánh giá kết quả. Cách làm này giúp cuộc họp tránh dàn trải, đồng thời tạo sự gắn kết giữa sinh hoạt Đảng với hoạt động chuyên môn của nhà trường.

Cùng với đó, cần đánh giá chất lượng sinh hoạt dựa nhiều hơn vào hiệu quả thực hiện. Những yếu tố có thể xem xét gồm mức độ chuẩn bị của cấp ủy, sự tham gia của đảng viên, chất lượng thảo luận, tính cụ thể của nghị quyết, tỷ lệ nhiệm vụ hoàn thành và những chuyển biến thực tế trong nhà trường. Việc đánh giá cần hướng đến cải tiến chất lượng, không biến các tiêu chí thành một thủ tục hành chính mới.

Đối với thành phố Đà Nẵng, địa bàn rộng, quy mô giáo dục lớn và sự khác biệt giữa các khu vực đòi hỏi việc đổi mới sinh hoạt chi bộ phải linh hoạt, phù hợp với điều kiện từng trường. Các nguyên tắc chung cần được thực hiện thống nhất, nhưng việc lựa chọn vấn đề, tổ chức thảo luận và kiểm tra kết quả cần tính đến quy mô trường, đội ngũ đảng viên, đặc điểm học sinh và

yêu cầu nhiệm vụ của từng địa bàn. Dù ở điều kiện nào, chi bộ cũng phải giữ vững vai trò hạt nhân chính trị, hướng sự lãnh đạo vào những vấn đề cốt lõi của giáo dục.

Đổi mới sinh hoạt chi bộ trong trường THCS trước hết là đổi mới tư duy và phương thức lãnh đạo. Chi bộ không chỉ duy trì nền nếp sinh hoạt mà cần trở thành nơi nhận diện đúng vấn đề, phát huy trí tuệ tập thể, thống nhất chủ trương và thúc đẩy tổ chức thực hiện. Khi nghị quyết gắn với những vấn đề thiết thực của nhà trường, mỗi đảng viên tích cực tham gia và nêu gương, kết quả thực hiện được kiểm tra, đánh giá thường xuyên, sinh hoạt chi bộ sẽ góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo của tổ chức đảng và chất lượng giáo dục.

Trong bối cảnh giáo dục tiếp tục đổi mới, chuyển đổi số ngày càng sâu rộng và môi trường học đường xuất hiện nhiều vấn đề mới, yêu cầu đối với chi bộ trường THCS ngày càng cao. Việc gắn sinh hoạt chi bộ với nhiệm vụ giáo dục, lấy chất lượng học sinh, chất lượng đội ngũ và sự phát triển của nhà trường làm trọng tâm là một hướng vận dụng đáng quan tâm. Qua đó, sinh hoạt chi bộ tiếp tục phát huy đúng vai trò là hoạt động chính trị, tư tưởng và lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ; bảo đảm tính thiết thực, dân chủ, tính chiến đấu và tạo ra kết quả cụ thể.